

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 93.

ANULU XXV.

Sibiu 24 Novembre (6 Dec.) 1877.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adansulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cãtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celealte pãrti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 23 Noemvrie
5 Decemvrie

Centrulu lupteloru pe câmpulu de resbelu alu Bulgariei s'a stramutatu acum la póele nordice ale Balcanului in valea dela *Orchani'a*. In 22 Novembre c. n. s'a tramisu unu detasiamentu rusescu dela *Vratza* la *Orchani'a* pentru a demonstrá si a detrage atentiunea turciloru dela positiunea *Pravetz*. Detasiamentulu, 6 escadrone de cavaleria si 2 tunuri, s'a despartitu in doue colone si au avutu lupte crãncene la satele bulgaresci *Novaceni* si *Cara-Derbent* cu 400 cerchezi. Din 12 oficeri rusi numai doi au ramasu in viétia! Scopulu inse s'a ajunsu, ca trupele turcesci din *Orchani'a* n'au pututu merge intr'ajutoriu la *Pravetz* care positiune s'a si luatu de rusi. Turcii indata au si parasitu satele *Novaceni*, *Scriveni* si cetatea *Orchani'a* si s'au retrasu prin strimtoarea *Vrtsh*. (?) In 24 Novembre a caditu *Etropolulu* dupa o lupta de mai 24 ore, si turcii s'au retrasu prin strimtoarea dela *Nisiu* la *Arabconac*. In 29 Novembre turcii au parasitu fara lupta positiunile lor dela *Vrtsh* si *Lutacovo* si s'au retrasu cãtra *Sofi'a*. Rusii au si ocupatu in 30 Novembre positiunile parasite de turci si i-au persecutatu pâna la *Arabconac*, dincolo de strimtoare. Va sa dica in 30 Novembre rusii au trecut a dou'a ora Balcanii si calea la *Sofi'a*, unde este concentrata armata lui *Mehemed-Ali*, le este deschisa. La tóte aceste turcii se mangae cá si pâna acum cu telegrame mincinoase. Din Constantinopole nu se rusineza a telegrafã, ca de *patru* dile atacurile rusiloru asupr'a positiunei lui *Mehemed-Ali* s'au respinsu. Intr'unu modu siodu se ilustrãzã acésta „respingere turcesca“ cu trupele rusesci preste Balcani inaintea cetãtii *Sofi'a*!

In Asi'a armele odihnescu mereu.

Corespondentulu diuariului „*Times*“ scrie urmatórele din intrulu *Plevnei*; numitul corespondentu se pare a fi fórté aprópe de generalulu turcu si confirma scirile ce s'au primitu asupr'a situatiunei armatei turcesci:

In septemãna din urma amu fostu aci intr'o stare de adenca consternare. Scirile ce ne sosescu intr'unu modu séu altulu — cu tóte ca nu sci in realitate sa spunu prin ce isvóre strebatu aci — se invoiescu tóte la faptul ca *Plevn'a* este cu deseversire incunjurata de inimicu. *Osman-pasi'a* care se socotea pâna aci neinvingibilu, incepe a fi fórté neliniscitu de viitoriu.

Lu vedi necontentitu mergendu si venindu ore intregi pe dinaintea casei sale, nerupendu-si tacerea lui continua decãtu pentru a dà din tempu in tempu ordina cu unu tonu scurtu si poroncitoru la cãti-va oficeri din statulu seu majoru séu din armata, cari facu rapórté. Statulu seu majoru este in cea mai mare nelinisce. Elu se teme ca comandantulu siefu, care s'a aretatu pâna acum atãtu de bravu, sa nu comita vre-unu faptu nesocotitu si cuezatoriu intr'unu momentu de disperare.

Singurulú omu, in care densulu are incredere, este unu june oficeru distinsu, alu cãru'a nume nu-mi vine in minte in acestu momentu, dar care vorbesce bine frantuzesce, si dela elu amu aflatu cãtu de

multu *Osman-pasi'a* este iritatu de tacticã neindemanatica a lui *Siefket-pasi'a*, faimosulu erou dela *Batak*, si de imprudentia ce a comisu ministrulu de resbelu incredintandu comãnde atãtu de insemnate la ómeni cá *Haki-pasi'a*.

„Pe cãndu eu faceamu ce puteamu mai bine spre a face — dice *Osman-pasi'a* — acésta localitate peste putintia de luatu si spre a o aperã in contr'a atacuriloru repetate ale unui inimicu puternicu, unu miserabilu betivu, totu atãtu de lasiu pe cãtu si de ignorantu, compromite tóte planurile mele si pune in periculu tóte succesele ce amu castigatu pâna in acea di. Acésta póte ca e o fatalitate, séu numai o lipsa de judecata, dar s'aru putea totu atãta dice ca unu spiritu de rea vigilentia impinge pe ministrulu nostru a comite gresieli dupa gresieli.

„Siefulu meu, adause oficerulu, are fórté mare dreptate sa dica ceea ce dice, si unu micu detaliu, ce a venitu la cunoscintia mea, e in destulu a me convinge ca nu trebuie sa cautãmu departe cá sa aflãmu unde este vitiulu sistemului. Ti va fi cu greu a crede totusi este unu faptu realu. Noi amu cerutu cá sa ni se tramita cãti-va armonieri din arsenalulu din Constantinopole cá sa repare armele etc.

„Unu numeru ore-care dintre ei au primitu ordínu de a plecã la *Plevn'a*. Luratoriulu au sositu ce e dreptu, dar nici unulu din ei nu erã capatuitu cu o singura unelã a mestesiugului lor, si au trebuitu sa fia tramisi inapoi la Constantinopole, unde apoi au si ramasu. Acésta s'a petrecutu acum doue luni. Deci vitiulu se afla in sistemulu defectuosu alu organizatiunei nóstre si in nepasarea si nehotarirea caracterului nostru nationalu.

„Ti voi povestí, urmã ajutoriulu de câmpu alu lui *Osman-pasi'a*, unu altu faptu care ti va aretã cum *Osman-pasi'a* a prevediutu lamuritu si a presimtitu evenimentele cari au condusu la impresurarea acestui orasiu.

„*Osman-pasi'a*, dupa ce a batutu pe rusi si a luatu *Plevn'a*, a fortificat'o astfelu incãtu sa pricinuiésca memorabila sdrobire a inimicului la celu dintãiu atacu asupr'a positiunei. In acestu tempu aflã ca *Suleiman-pasi'a* a reusitu a goní pe rusi din *Traci'a* spre *Sipe'a* si fu insciintiatu ca o espeditiune, dupa sfatulu a cãti-va polonesi descreerati, erã in punctulu de a plecã din Constantinopole pentru *Caucasu*.

„Elu scrise fara intardiere ministrului de resbelu, sfatuindu-l a nu porni acésta espeditiune ci din contra sa asiedie unu mare lageru la *Sofi'a* si a concentrã in acestu punctu nu numai tóte trupele ce erau atunci disponibile la Constantinopole, si cari erau fórté numeroase, dar si pe toti „*nizamii*“ ce formau garnisónele prin deosebitele orasie si vilaete vecine cu capital'a.

„Decã acésta dispositiune se punea in lucrare, *Sofi'a* aru fi devenitu nu numai unu depositu centralu de nutrimente, dar aru fi contienutu apoi si o armata de 120,000 pâna la 150,000 ómeni, care bine comandata, aru fi facutu preste putintia incungurarea *Plevnei*. *Osman-pasi'a* erã cu totul contr'a la ori-ce atacu asupr'a *Sipei*, sustienendu ca unu detasiamentu de 10—15,000 ómeni bine intaritu in acésta stremtóre aru fi fostu in stare sa tiena pe rusi in esiecu.

„Lucrulu s'a petrecutu cu totulu altufeliu. *Suleiman-pasi'a* si-a decimatu mereu trupele la *Sipe'a*, *Sofi'a* a fostu lasata deoparte, ier' *Haki-pasi'a* care a inlocuitu pe *Siefket-pasi'a*, la urm'a urmelor a trebuitu sa se retraga sferamatu de *Gurko*.“

A-ti aflatu dejã prin telegrafu ca rusii aveau intentiunea de a tramite la *Plevn'a* pe cei cinci séu siese mii prisionieri ce facuse la *Dubnic* si *Telisin*, dar este póte unu lucru pe care nu-lu sciiti, adeca ca *Osman-pasi'a* insusi s'a opusu la acésta mesura, si a respinsu parlamentulu, ca, decã acesti ómeni s'aru apropiã de *Plevn'a*, elu are sa-i primésca cu ghiulele de tunu, si ca decã *Haki-pasi'a* s'aru aflã printre ei, are sa-lu prinda si sa puna sa-lu impusce. *Osman-pasi'a* a disu de o potriua parlamentarului marelui duce, ca rusii aru face mai bine de a se pregati la o impresurare regulata pentru ierna, de ore ce elu are provisiuni pentru mai multu decãtu optu luni si ca este hotaritu a-si aperã positi'a pâna la cea din urma estremitate.

Aflu cu tóte acestea, ca statulu seu maioru nu este intocmai de opiniunea lui, dar ca cei mai multi oficeri superiori suntu de parere cá sa scape pe ori unde voru putea.

Din parte-mi, nu credu ca *Plevn'a* este atãtu de apravisionata cum afirma *Osman-pasi'a*, de ore-ce a inceputu a reduce portia la o a trei'a parte. Soldatii totusi si strãza curagiulu, unu curagiu ne mai pomenitu, cu tóte ca nu prea au la indemana atãta munitiune de ore-ce acum li se numera cartusiele, pastrandu-se o mare reserva pentru unu atacu generalu alu rusiloru.

In multe companii soldatii suntu impartiti in cãte 10—15 ómeni fara oficeru. Acesti ómeni au sapatu in pamentu si si au facutu mici cusce de unde apera sianturile si valurile cu o incapatinare si curagiu fara pareche.

Prin aceste cascóre 'si facu de mâncare, dormu cãndu au regasu, si croescu planulu cum sa tiena foculu intr'un'a asupr'a inimicului, — dupa sistemulu ieniceriloru adeca in indoite renduri, celu de alu doilea aperãndu pe celu dintãiu. Cãndu munitiunile incepu a se sfersi, patru ómeni din fiecare ceata pléca sa aduca munitiuni cu róbe pe cari le impingu cu mânilé.

La inceputu, munitiunea se impartia fara socotela si prin urmare jafulu pe la depositule reduteloru erã fara margini.

Soldatii, cá acei'a despre care ve vorbescu nu prea au respectu de superiorii lor. Cãndu vre-unu oficeru are nesocotintia de a dá vre-unu ordinu prin aceste cascóre, este binisioru trimisu de unde a venitu. Acésta e in adeveru unu resbelu de soldatii.

Singur'a persóna ce póte interveni intre ei si comandantulu supremu, este „*imamulu*“ séu pop'a, care face pe fia-care di rugaciuni pentru ei. Cea mai mare parte din acesti soldatii suntu de prin vilaeturile *Dibr'a*, *Albani'a* si *Erzegovin'a*. *Mehmed Ali* si *Suleiman-pasi'a* i-au trimisu la *Plevn'a*. *Osman-pasi'a* este fórté multiamitu de acesti tiapeni resboinici si n'amu auditu facendu vre-o plangere in contr'a lor.

Dela 26 Octobré, bombardarea nu a incetatu de locu, astfelu incãtu tunatur'a ni se pare unu lucru fórté naturalu. Cãndu la vre-unu momentu, incetãza tunulu, trebuie sa ne strigãmu tare la urechie, atãtu de multu ne-amu obicinuita a tipã la urechie pentru cá sa ne audimu.

Osman-pasi'a póte fi blamatu ca nu a golitu orasiulu de locuitori, cáci suferã grósnicu in acestu momentu, si tipetele si vaietele femeiloru si copiiloru sdrobescu inim'a si aru putea la urm'a urmelor sa respãndesca descuragiarea printre ostire.

Numai o betràna ovreica este, care in mijloculu consternatiei generale, 'si cauta interesele si-si face treburile. Ea e ghi-

tóre si usi'a e deschisa necontentitu. Pe fiecare di oficeri si soldatii, se ducu sa-si cerce noroculu, lucru pe care 'lu platescu destulu de greu. De multe ori a nimerit'o cu ghi-cirile. Se dice ca insusi *Osman-pasi'a*, nu s'a injositu de a consultã pe betran'a *Sar'a*, care i-a prevestitu unu viitoriu stralucitu, decã nu va fi luatu prisionieru pâna la 12 Decembre.

In celu din urma atacu s'au luatu trei prisionieri rusi, unu sergentu si doi soldatii, ei suntu admiratiunea tuturor prin uniform'a si curatieni'a lor pe lângã soldatii turci, ei sémena a coloneli.

Bolnavii si ranitii, ce se aflau prin asiã disele spitale de pe aici, au fostu tramisi la *Orchani'a* si totusi au mai ramasu multi cari moru din neingrijire. De cãndu cu plecarea mediciloru englezi dela *Stratford-House*, n'a mai ramasu pe aci nici unu felceru europénu astfelu ca bietii soldatii moru fara cea mai mica cercare de scapare adeverata, cáci nu vrea sa dica ajutore medicale, acelea pe cari le întrebuinteaza chirurgii turci, care de esemplu, cãndu unu soldatu este ranitu in sioldu, 'lu léga cu bandagii astfelu incãtu 'i opresce circulatiunea si soldatulu móre de o bóla si mai mare decãtu acea a raniloru de glóntie.

Soldatulu turcu nu merita atãta rea tratare si decã nu aru fi respectulu pentru religie si entusiasmulu cu care vede pé paradisahu, ve potu asigurã ca de multu aru fi terminatu prin a se revoltã si a se reintórcé la caminulu lui, preferindu a fi supusu si omoritu de glóntiulu moscovitu, decãtu sa fia lasatu in voi'a ignorantiloru calãi numiti medici.

De cãte-va dile ne asteptãmu la unu mare atacu din partea rusiloru. Trasurile lui *Osman-pasi'a* de obicei posomorite, s'au luminatu intr'unu modu veditu in perspectiv'a unei lupte fericeite. Potu lesne întielege acésta schimbare de simtimentu a comandantului siefu, cáci decã va putea reusi a respinge din nou pe inimicu si de asta-data, cu ajutorele din *Sofi'a*, aru putea mai lesne radica impresurarea, si redeschide comunicatiunile — si apoi *Dumnediu e mare*, cum se dice pe aci.

Trebuie sa sfarsiescu. Amu datu acésta a mea corespondentia unui istetiu circasianu, care de multe ori a reusitu a se strecurã prin lini'a de impresurare fara sa fia prinsu si a adusu mai multe scrisori din *Sofi'a*. „*Timp*.“

Cufundarea monitoriului turcescu la Calafatu.

Cetimu in „*Romani'a libera*“:

...Tóta lumea banuã ca unulu din monitórele necapturate de rusi la *Nicopolu*, erã ascunsu in spatele a 2 ostróve turcesci in fati'a pichetului *Riiosu*: o recunóscere facuta de acum 4 luni aprópe, de sub-locotententulu *Ulescu* care trecu chiaru in ostrovulu ce adapostia vasulu, prefacu acea banuie la in sigurantia si bateriile de cóstã din *Calafatu* luara pe data mesur'a de a tramite la *Kanap'a* 3 piese de calibru mare, cari nu putura face nimicu monitoriului si se întórsera inapoi.

Ostrovulu *Kanap'a* nu erã atunci, adeca in Iuliu, ocupatu de Romãni; pe la sfãrsitulu acestei luni inse, sialup'a *Bucuru* se puse pe uscatu aprópe de acestu ostrovu si locotententulu *Angelescu* ce erã de garda pe marginea *Dunarii*, trecãndu in ostrovu pentru a dá ajutoriu sialupii, vediu celu dintãiu monitoriulu de pe teritoriulu nostru.

In urma se facu acolo unu felu de magura, din care se marginea lumea a admirá frumosulu cuirasatu, si acea inaltime se intitulá pomposu: observatoriu.

Cu tóta erectiunea acestui monumentu redutabilu, dela Augustu pâna la Novembre, monitoriu nu fú turburatu de câtu de o incercare de atacu ce nu reusi, din partea a 2 oficerii rusi.

Este acum o luna, maioriulu Dimitrescu Maicanu dela flotila fú numitu comandantulu baterieloru de cónsta; dumnéului cunoscea de multu istoria acelu monitoriu si, fiindu ca acum era in positiu de a întreprinde ceva in contr'a-i ceru dela d. generare Lupu autorisati'a de a construi lãnga piche-tulu Riiosu o baterie de 3 mortiere, hotarindu in planulu ce concepuse sa se servésca de descoperirea locot. Angelescu, spre a observá focurile baterii din acelu ostrovu.

Pe data ce obtienu consimtiementulu generarelui Lupu, insarcinã pe locotenentulu de artilerie Perticari cu constructi'a, cu armarea si cu comand'a acelei baterii, care fú numita Perseveranti'a.

La 6 Novembre, totulu era gat'a. La 7 Novembre, maioriulu Dimitrescu se duse elu insusi pentru a observá focurile in ostrovulu Kanap'a si la ór'a 11 dete ordinu locotenentului Petricari, a carui baterie era legata cu ostrovulu prin telegrafu, de a incepe foculu.

Bateri'a Perseveranti'a cufundã monitoriu, care avu fundulu sdrobotu de 2 bombe.

Non flere, sed juvare!

In nrulu 85 a „Tel. Rom.“ vorbesce dlu Turturelu Codreanu despre neconveniente, ce se comitu facia de scólele nostre confessionali pretotindenea unde recere politic'a cea inalta infintiarea unei scóle magiare. Respectivulu domnu atinge inse numai unilateral-minte, numai cu manusi pe mâna cestiunea, pare ca s'aru fi sfiitu a spune adeverulu precum e si precum 'lu vedemu in tóta tier'a larga. Eu tienu ca in cestiunea scolarã reservele nu suntu la locu, si nu potu pricepe pentru ce sa fimu intru atãtu de diplomatici in un'a cestiune ce taia asiã de afundu in viétia nóstra publica; pentru ce sa fimu cu atãtea consideratiuni colaterali acolo, unde disordinea si nedreptatea e patenta si strigátore la ceriu. Prin un'a atare tienuta incuragiãmu noi insusi reulu manifestãndu ca intru adeveru suntemu atãtu de debili încãtu respundemu cu lacrimi acolo, unde se calca cu cea mai órba trufia legea si dreptatea. Aceptãmu cá prunculu pâna ne sbóra paserea din mâna, pâna se inghite untur'a si apoi — plângemu! Vedemu abisulu celu infricosiatu câtra care s'a pornitu invetiamentulu popularu, deschidemu discutiunea asupr'a acestei cestiuni de viétia, si apoi ne multiamimu cu aceea ca paralisãremu încãtu-va insultele unui diariu coticarescu. Póte fi ca prin acést'a salvãramu nimbulu unuia si altuia, mai póte ca deterãmu de nou nutrementu acelei sperantii ce o avemu in fiii boieriloru; in meritoriu inse comiserãmu numai un'a sinamagire vana, ne sfortiãramu a crede alta, decâtu ceea ce vedemu.

Nu acést'a o cere inse astadi situatiunea dela noi, nu e aceea problem'a nóstra „de a respunde pentru unulu séu altulu inaintea lumei“ — ci avemu a ne legá pre noi insi-ne acolo, unde ne dóre.

O cestiune ce a ajunsu inaintea tribunalului opiniunei publice trebuie sa fia acuta spre a se ocupá cu tóta seriositatea si fundamentalitatea de dens'a, pentru ca apelulu la forulu acést'a supremu nu contine numai apostrofarea unui factoru a bisericeii constitutionali, ci involva acus'a întregulu corpu invinovãndu-lu ca a de-

pusu potestatea, a datu aপরera drep-turiloru sele in mâni, care nu voiescu séu nu pricepu implinirea mandatului. In atari casuri nu au locu considerantele diplomaticesce; déca esista si simtiemu reulu si nu dorimu a ne amagi pre noi insine trebuie sa-lu aducemu in tóta golatatea lui la cunoscenti'a forului, dela care asceptãmu vindecarea, trebuie sa-lu demascãmu din tóte laturile, sa punemu totu ce e si cum e.

Dlu Codreanu arata in mentionat'a corespondintia care e ideia conducãtóre la infintiarea scóleloru comunali in patri'a nóstra, dara retace aceea ce e propriaminte esentialulu lucrului — ca adeca scólele acestea se infintiéza si se sustienu totu numai din sudórea cea cruntã a popóruului romãnu prin aceea ce se detrage cu nedreptulu scóleloru nostre confessionali. Nu întielegu eu aici contribuirea nóstra generale la suportarea greutãtiloru statului, ci întielegu aceea ce preste acestea se mai stórcé de pe spinarea bietulu romãnu spre sustinerea scóleloru magiare.

E lucru chiaru adeca ca din proportionalminte fórté modest'a suma ce o preliminaru regimulu pentru invetiamentulu popóruului nu se implinesce sustinerea atãtoru scóle infintiate in stilu grandiosu, mai alesu, déca prelãnga lãngositate se mai comitu si lucruri întiepte precum e infintiarea unei scóle din mijlócele statului in comun'a Kide care abiã are preste 600 de suflete si unde pentru infintiarea scólei s'au spesatu 8000 fl., iér' pentru sustinere se speséza 700 fl. pe anu. Sub atari giurstãri suntu firesce nein-cungiuravere alte surse materiale care le si procura puternicii dilei cu istetime admirabile. Iau de acolo, unde mai afla ce-va si nu se simtiescu de locu genati prin deschilirea de alu meu si alu teu.

Amintimu de asta-data numai dóue casuri, dóue fapte complinite cu logic'a loru necontestãvera si anume din comitatulu celu de lustru alu patriei nóstre, din apropierea dlui Codreanu.

Patru comune romãne: Valcaulu, Calatielele, Finciulu si Giurcuti'a, fusera incurcate pe la 1870 intr'unu procesu de segregare a paduriloru si pasiuniloru comune între fostii iobagi si „nobiliu posesoriu“. Substratulu era unu teritoriu comunu de 27,000 de jugere. La anulu 1873 se finí procesulu cu un'a impaciuire giudiciala, in care mai întâiu si întâiu se sterse sub cunoscut'a apucatura de colonicatura (telepítvények) comun'a Giurcuti'a de pe fati'a pamentului si prin acést'a se scóse de sub pretensiunea popóruului „nenobilu“ unu teritoriu de 21,838 de jugere (prim'a dreptate). Din restulu de 6212 jugere se cedã fostiloru iobagi cá proprietate esclusiva 3831 de jugere cu aceea conditiune cá numai din complexulu acést'a (2-a dreptate) sa se taie in sensulu §-lui 39 a legeri XXX din 1868 unu teritoriu de 249 jugere pentru scólele populari, iér' pentru parochii si docentii gr. or. a fia-cãrei comune câte un'a sesiune colonicale (antiqua). Escinderea teritoriului se întemplã dara despre aceea cá preotiloru respectivi sa li se fi predatu in posesiune si proprietate anticvele pâna astadi nu scie nime nimicu (3-a dreptate). Pe tempulu acél'a esistã dejã in Valcau scóla confessionala gr. or. de un'a atare calitate încãtu respectivulu inspectoru regiu scolaru pe lãnga tóta sfortiarea nici pâna astadi nu reusi a o inchide. Fiindu inse scól'a acést'a romãnesca si gr. or. ea pâna astadi nu vediu nici o parã din venitululu teritoriului escindatu pentru scoli si docenti (4-a dreptate cu privire la § 41 a legeri citate, care § in sine e per excellentiam o dreptate!) ci venitululu acést'a se capitalisã pâna la o suma destulu de considerabila, din care apoi resarí cá din pamentu in Valcau o scóla comunala puru si exclusivu magiara (5-a dreptate). Acum se ceru de locu pe cale politica incetarea comu-

niunei si impartirea faptica a teritoriului între cele 3 comune. Cestiunea o decise comisiunea administrativa a comitatului astfelu încãtu comunele Calatiele si Finciulu capatara cam 1/4 parte, iér' scól'a comunala magiara din Valcau 3/4 pãrti, totu locu de frunte (a 6-a dreptate). Mai trage inca scól'a acést'a (cã a 7-a dreptate) si celea 5% dupa darea directa dela toti locuitorii si trage (cã a 8-a dreptate) si percentele pentru fondulu de pensiune ungurescu — totu fapte legali si frumóse! Dara scól'a confessionala? A capetatu si ea dóue lovituri de mórté dela dlu inspectoru regiu (admoniri) in urm'a càror'a mai tãngesce „usque ad bene placitum“ dlui inspectoru regiu scolaru. Dara ni se pare ca e si superflua pentru ca § 58 a citatei legeri scolaru dice ca invetiamentulu are de-a urmã in limb'a materna a scolariloru. Firesce ca e lucru cam greu cá docentii aplicati, cari nu sciu nici o litera romãnesce, sa si faca ceea ce prescrie legea, dara va ajutã tempulu; copii cá mai tineri voru pricepe câtu de curendu unguresce si se voru puté întielege.

Totu aceeași analogia o aflãmu in opidulu Huedinu (Bánfyhunyad), unde contribuie spre sustinerea scólei „cetatenesce“ cu 6 docenti si docente mai întregulu cercu pretorialu statatoriu din 22 de comune curatu romãnesce cu 17,000 de romãni.

Óre despre acestea si multe de asemenea sa nu fi avutu dlu Codreanu cunoscentia? Ori dóra e taierea ori-cãrui posibilu sucursu materialu spre infintiarea unei scoli confessionali unu lucru asiã de colateralu încãtu sa póta fi trecut cu tacerea la discutiunea cestiunei scolaru? Eu unulu aflu tocmai in procedur'a acést'a machiavelismulu celu mai potenciãtu, care nu numai ca ne ruinéza in prezentu ci ne taie si venitoriulu. A trece atari lucruri cu tacerea, e un'a eróre neexcusãvera, e unu pecatu de mórté pentru care ne voru blastemá fii de fii nostri.

Nu mai cá printre pene a atinsu numitululu domnu corespondinte partea cea mai momentósa a cestiunei scolaru — adeca datorinti'a nóstra fatia de scólele confessionali. Vedemu ca-lu dóre sufletulu pentru starea cea misera a invetiamentulu nostru popularu, pentru nedreptãtile si asupririle ce ni se facu pe terenulu acést'a, dara vedemu ca totu densulu arata o sfiã nedescifravera unu „noli me tangere“ peccatosu cându se apropia cu sond'a de rana. Scie si simte cu noi dimpreuna unde zace radacin'a reului, cunósce nodulu celu putredu, din care se reslãtiesce gangren'a asupr'a corpului întregu dara — „sa respunda respectivii inaintea lui Ddieu“ atãta e totu ce ne spune in privinti'a acést'a, atãtu e recet'a ce ni-o dà spre vindecarea raneloru ucidiãtóre. Unu atare „flere possem“ e inse mai reu decâtu nimicu cáci acést'a ne descépta numai spre mai amari dureri, ne arata ca amu ajunsu la acelu gradu a debilitãtiei, încãtu pe cându ni se aplica loviturile de mórté, noi pe atunci ne plecãmu mai afundu, ne inchinãmu si dicemu: dà Mari'a Ta!

Ca pe calea acést'a mergemu spre perire acést'a, o simtiemu cu totii; ceea ce nu vremu sa recunóschemu inse e tristulu adeveru ca si Israilu din sine a peritu. Plãnsulu si lamentarea nu ne voru mântu. Trebuie sa luãmu alta directiune, sa cautãmu alta medicina, sa statorim altu principiu. Non flere — sed juvare!

Déca suntemu intru adeveru asiã de parasiti încãtu nu e cine sa ne apere drepturile nostre, cine e de vina, de nu noi? Noi cari ne laudãmu cu autonomia si constitutionalismu in biserica nóstra, noi cari spesãmu mii pentru parlamentarismulu nostru bisericescu, noi cari sustienemu cu dieci de mii organe esecutive a vointiei nostre. Déca vedemu si simtiemu destulu de durerosu ca pe lãnga tóte acestea

suntemu o turma parasita, in care intra si prada lupii dupa draga voi'a loru, ei bine deschida-si turm'a ochii! si se iã mesuri de aপরera.

Unu deputatu sinodalu.

Revis'ta politica

Innoirea definitiva a pactului între jumetãtile monarchiei austro-unguresce este deocam-data imposibila. De aceea atãtu in Budapést'a câtu si in Vien'a cercurile guvernamentali gasescu cu cale a se ajutã cu unu provisoriu. In Vien'a se si pregãtescu ministri a pune pe mas'a senatului imperialu unu proiectu in întielesulu acést'a.

Alalta-ieri aveau sa sosésca ministrii unguresce la Vien'a cu scopu de a se intruní cu ministrii Cislaitaniei in conferintie si a se uní la o procedere identica. Provisoriuulu are sa cuprinda in periferi'a sea pactulu întregu pe bas'a stãrei actuale, in specialu proportiunea cuotei din ambe pãrtilu monarchiei, spesele comune, cestiunea bancii si afacerile vamelor. Dificultatea cea mai mare o face atitudinea Germaniei. Nu se scie inca, déca Germani'a se invoiesce cu unu tratatu comercialu si vamalu pe bas'a „natiunei celei mai favorisate“, séu va veni cu o propunere din parte-si. E probabilu ca tratatul comercialu si vamalu in vigóre cu Germani'a se va sustien pe câtu timpu va durã provisoriuulu, despre care se presupune, ca va avé sa dureze dóue luni séu siése luni, séu chiaru unu anu întregu.

Cu Germani'a va fi anevoiósa întielegerea, pentru-ca in tempulu din urma Germani'a iã o atitudine fatia cu Austro-Ungari'a, încãtu pare a-i cautã dificultãtile cu luminarea. Acést'a pe terenulu comercialu politicu si in fine si pe celu curatu politicu. „Nat. Ztg.“ din Berlinu, reflectãndu la unu articulu alu „Pressei“ din Vien'a: „Situatiunea in cestiunea orientului“, arunca o bomba prin carea, dupa cum dice „P. Ll.“, a delaturatu velulu ce acoperiã adeveratele relatiuni între Germani'a si Austro-Ungari'a. Articulu este o nota amenintiãtóre, in carea se amenintia Austro-Ungari'a ca va fi anectata, celu putienu provinciele cislaitane, la Germani'a, déca Austro-Ungari'a nu-si va implini datori'a. Dupa cum cuprinde „National Ztg.“ situatiunea, Austro-Ungari'a este pusa in positiunea mielului cu lupulu din fabula. Departe dara ca Germani'a sa se arate concessiva in cestiuni economice politice, ea pasiesce aspru si impunendu Austro-Ungariei si in politic'a estérna.

In Croati'a cresce opozitiunea. Poporulu este fórté indignatu de provocãrile cele multe ce Ungari'a face Croatiei in tóte afacerile in care se intalnescu interesele acestoru tieri. Drumurile de feru din fostulu confiniu militariu, incorporarea teritoriului confiniariu, suntu ranele cele mai próspete cari atingu durerosu pre croati. Fondulu de investitiune alu drumuriloru de feru este datu Ungariei, incorporarea este inca o cestiune pendentã, este inse de temutu ca si acést'a se va deslegá in defavorulu Croatiei. Diariulu „Drau“ sfãtuesce asiã dara pe deputatii croati din diet'a Ungariei sa parasésca in corpore diet'a, déca înterpelatiunea facuta in privintia incorporãrei aru fi nefavorabila croatiloru. La acést'a dice „Pesti Naplo“, ca atãta mai trebuia acum si déca scirea acést'a aru deveni realitate, are si Ungari'a pe „cehii sei“.

Serbi'a s'a decisu in fine pentru actiune. Dupa cum scrie „Polit. Cor.“, principele Milan s'a adresatu catra trupele ce aveau sa plece din Belgradu cu o cuventare in care a accentuat: ca in campani'a viitóre Serbi'a fiindu silita a intrã in resbelu, se va bucurã de succese mai bune cá in anulu trecut, fiindu acum mai bine inarmata si avendu radimu intr'unu aliãtu puternicu.

O nota engleza sfatuiesce pe Serbi'a, imputandu-i neloyalitate, a nu intrá in resbelu si o amenintia cu perderea pozitiei se se autonome. Se vorbesce ca ministrul serbescu Ristic este hotaritu a nu raspunde la nota cabinetului englezu.

Dupa alte necasuri ale Turciei diurnalele mai signaliseza ca si Itali'a se afla dispusa a rupe relatiunile de pace cu Turci'a.

Pacea inca este departata. binisioru. Póte primavér'a viitoare sa o aduca. Cu tóte acestea se vorbesce fórté multu despre dens'a. Se pune intrebarea cine sa asiste la facerea ei. Raspunsulu acestei intrebári este pâna acum fórté divergentu. Diurnalele vieneze si budapestane, cari stau in órecare legaturi cu guvernulu dienu ca pacea este o afacere a Europei. Diurnalele rusesi si prusiane sustienu ca pacea este afacerea celoru ce pórtá resbelulu.

Corespondintie.

Ilia Muresiului, comitatulu Uniadórei in 18/30 Novembre 1877.

Comitetulu de verificare comitatense din Dev'a, in urm'a recursului facutu din partea celoru doi judi procesuali Br. Kemény Elek din Ili'a si Fodor Sandor din Gurasad'a, precum si a consotiloru, au cassatu alegerea efectuita la Ili'a Muresiului din nisce motive fórté ciudate si anumitu: a) pentruca nu s'a folositu list'a indreptatitiloru din anulu curinte, ci cea din anulu 1876; b) pentruca votanti au fostu 141, si totusi cu ocaziunea numerotári s'au aflatu 145 siedule de votare; prin urmare 2 s'au furisiatu in urna; c) pentruca din cei 8 — (totu români) alesi — 3 individi nu aru posiede cualificatiunea de alegibilitate si d) ca (unu individuu) Iuliu Fogarasiu e fára de cualificatiunea receruta prin art. de lege din 1870 XLII § 27 si alte câte secaturi. Dupa opiniunea nóstra, nu este acést'a bub'a, ci mai multu ca toti 8 membri in comitetulu electivu comitatensu, au fostu români alesi; si acést'a este caus'a causeloru de i-a impinsu pe amentitii pretori si consoti de au radicatu recursu contr'a alegerei, dar' apoi sa nu le cada dloru recurenti asiá de reu, ca români cari suntu cu mica esceptiune, in absoluta maioritete au alesu barbati români intru cari au avutu incredere, si ca unguiloru nu le-au datu voturi. Óre facut'au si unguirii, unde au fostu ei in maioritete absoluta, — alcum? Domniloru! dar' de ce ve sdroboti asiá de tare dupa voturile româniloru pe cari d-vóstra, cu deosebire dnii pretori, asiá de tare i-ati persecutatu cu tóta ocaziunea si i-ati hilitu. Mai dati-ve nitielu si perului, ca va fi tempulu. Acum de asta data li s'au deschisu si româniloru ochii, de nu s'au lasatu a se mai conduce de straini, — cá la alegerile deputatiloru intemplate — si apoi colo susu la Pest'a acelu deputatu alesu asiá dicendu mai numai cu voturi romanesci, au avutu indrasnel'a, de a afirmá ca pe elu l'au alesu nemesii cari graiescu romanesc.

Comitetulu de verificare adoptandu tóte motivele recursului amintitu, a aflatu cu cale in inalt'a sea intielepciune de a decretá cassarea alegerei efectuite, si ordinarea unei alegeri nóue, si estu modu refacendu-se recursu mai departe din partea secretaria ne aflámu ér' in ajunulu alegeri.

Nu incupe nici o indoiéla ca români indreptatiti la alegere si voru scí exercitá si asta data dreptulu lor si voru urmá conformu convictiunii loru proprie, voru scí a-si dá votulu lor numai individoru din copulu cáru apartienu si ei, cu unu cuventu, voru votá cá români si patrioti adevérati numai pentru români. Inteleginti'a nóstra cu deosebire preotimea, carea conduce poporul inca va fi la

inaltimea chiamárei sele, si nu voru lasá turm'a concediuta pastorirei lor, sa fia sedusa de inimicii causei nóstre. Déca se va comite din partea pretoriloru séu notariloru cercuali teroristi asupr'a indreptatitiloru români sa se adune date necesarie si sa se faca aretare in flagranti locului competentu pentru revindecarea dreptulu atacatu.

Incheiu de asta data cu atát'a cá sa potu scrie mai multu dupa efectuit'a alegere ce ne astépta — in respectulu acést'a.

Unulu din cei 8 alesi.

Din Bucovina, 14/26 Noemvre 1877.

(Fine.)

Nu vomu vorbi acum'a nici despre aceea, ca denuntiarea faptului, ce l'aru fi comis acesti juni, fu ea intemeiata pe unu adevéru, séu si macaru numai pe o suspitiune justa, ce aru reclamá o neconditiunata incarcerare, séu bá. Presupunemu in sa, ca despre cele premerse arestárii respectiviloru teologi si alumni seminariali — secuestrarea adeca, a tuturor actelor societátiie académice, „Arborós'a“, a cárei comitetu lu compuneau arestati. Acesti arestati suntu de óresi-care delictu séu crima politica, si nu ordinara. Suntu apoi acesti arestati, un'a, *civi académici* si alt'a, apartienatori la *statulu clericale*; iéra preste aceste, suntu arestati „alumni“ ai unui internatu si institutu publicu, adeca, ai seminariului metropolitanu din Cernauti, care institutu se afla in cuprinsulu insei resiedintié a metropolitulu si consistoriulu seu, si cum amu dice, nemijlocitu sub ochii présántiei sele a metropolitulu.

Alumnii respectivi, cá nisce internati ai unui institutu publicu, aflatoriu in insasi resiedinti'a a parintelui metropolitu si a consistoriulu seu metropolitanu; apoi cá nisce *civi académici* si *fetie clericale*, ce suntu, fura arestati pentru unu prepusu politicu, nóptea de unu „practicantu“ (!) dela tribunalulu penale si de patru „haiduci“ ai acelu tribunalu, intrându acést'i'a pâna si in interele incaperi ale seminariulu, iéra acél'a, practicantulu adeca, facându chiaru si revisiune a aceloru incaperi. Haiducii apoi sa fi tratatu pre alumnii arestandi cam fára nici o privire la starea si óresi-cum si pusetiunea lor onorabila, ducendu-i si inchidiandu-i in detentionariulu de criminali si bagându-i pre fia carele din ei in vestmintele lor clericale, in celule, in care se aflau dejá inchisi câte doi, trei incuisiti ordinari, adeca, hoti si tâlhari, ba, cum se dice, chiaru si unu ucigasiu. Aici, in celulele aceste, nu li se concede alumniloru sér'a nici macaru pe o óra, dóue, lumina si la mâncare numai lingura, cutietu si furtucie in sa bá; si reclamári din párti indreptatite intru usiurarea aceste atátu despre o parte de grele, iér' despre alt'a atátu de degradátore situatiuni a juniloru académici si seminaristi, aceste reclamári dicu, remasera din partea presidiulu tribunalulu penale ne-ascultate; ba in dilele din urma sa nu se fi concesu nici demnulu spiritualu alu seminariulu, sa vizeze pre incarceratii alumni — cá pre fi sei, duhovnicesci — spre a-i mangaiá si imbarbatá cu solatiulu sântei religiiuni; dicându-se, ca acést'a mangae sa li-o impartasiésca de voiesce, nu in celule, ci numai in biuroulu judecatoriulu de instructia si in presentia acéstui'a.

Aici e, de ce nu-si potu esplicá juristii si alti cunoscatóri competinti ai ordinei si procederei penale: cum vine, cá nisce *incuisiti politici*, nisce persóne de *intelegintiá* si nisce *fetie clericale* sa fia tratati cu o severitate atátu de brutale si inositoré, fia ca acesti incuisiti voru fi in urm'a urmelor si condamnati spre cea mai grava pedépsa. Beseric'a, mitropolitulu,

clerulu si intrég'a poporatiune ortodoxa a Bucovinei aparú prin acést'a profundu si fára vin'a lorú jigniti, cáci respectivii clerici suntu incarcerati in vestmintele lor clericale, si apoi inca la unu locu cu incuisiti de cei mai ordinari. Toti, pâna si cei de alta natiunalitate si confessiune se întreba, de s'aru puté asiá cev'a intemplá ori si in care altu locu, dóra in alte párti ale Austriei, cá unui „statu de dreptu si de cultura, si de civilisatiune!“

Chiaru si culpabili se fia acei cinci teologi*) si clerici: prin ce 'a meritatu clerulu intregu cu metropolitulu seu in frunte, ba si toti ceialalti credinciosi ortodoci, sa fia si ei compromisi si inositi prin aceea, ca criminali ordinari vedu in mijloculu lor si impreuna cu densii la unu locu, inchisi „preuti“, póte in viitoriu si chiaru proprii lorú pastori suflatesci si invetiatori ai moralulu?

Ne oprimu aici deocam-data: in sa cu buna séma nu pentru totu-déun'a...

Varietáti.

* Scirea nóstra privata din nrulu trecutú o adevéresce urmatoriulu a-nunciu funebru ce ne vení la redactiune tiparitu in limb'a romána si magiara:

Capitululu greco-catolicu de Oradea-mare, cuprinsu de dorere profunda, incunoscintiéza cu inim'a intristata, in numele seu si alu clerulu diecesanu intregu, precum si alu consángeniloru respectivi, doiós'a mórté a Archipastoriulu **Ioanu Olteanu**, episcopu diecesanu gr. cat. de Oradea-mare, camerariu secretu papalu, comendatoriulu stral. ordu Leopoldinu, proprietariulu crucei mari a ordulu Franciscu-Iosifu I. scl. scl. intemplata in resiedinti'a dominiulu seu episcopescu, in Beinsiu, in urmarea unui morbu indelungatu dupa primirea devota a SS. Sacramente ale moribundiloru, in 29 Novembre a. c. la 4 1/4 óre dupa amédi in anulu 38 alu vietiei, 4 alu gubernárii aceste diecese concediute grigei sele archieresci, si respective 7 alu episcopatulu seu.

Remasitiile pamentesci ale archipastoriulu cunoscutu despre virtutile sele patriotice si umanitare, dupa binecuvéntarea lor in Beinsiu, se voru strapotá la resiedinti'a sea episcopésca si se voru espune in biseric'a catedrala, de unde dupa s. sierfa propitiátoria, ce se va aduce Creatoriulu in catedrala in 5 Decembre la 8 óre dimineti'a, la 9 óre se voru asiédiá spre repausu dupa ritulu biseric'ei gr. cat. in cript'a apartienatária.

La care trista solemnitate suntu invitati cu onóre toti veneratorii repausatulu in Domnulu. Eterna fia memori'a lui!

Oradea-mare, 30 Novembre 1877.

* Comitele supr. alu comit. Sibiiulu provóca in intielesulu art. 42 din 1870 pre acei ce voiescu a imbratisiá o functiune administrativa politica in comitatulu Sibiiulu a se insinúá la densulu cátu mai curendu. Alegerile de functiunari voru fi pe la finea lunei lui Decembre st. n.

* *Deputatu dietalu*. In loculu advocatulu din Orestia Dr. A. Tincu, s'a alesu in cerculu Romosului deputatu dietalu Ioanu *Balomiri* consiliariu de tribunalu in pensiune.

*) Numele lorú suntu acéstea: Cost. Morariu, Orestu Popescu, E. Serethianu, apoi presiedintele societátiie „Arborós'a“ teologulu absolutu Cyprianu Porumbescu si vice-presiedintele Zacharia Voronc'a, teologu in anulu IV-lea cá si tustrei ceialalti. Pre C. Porumbescu 'lu arestara la ordinu speciale, geandarmii in cas'a-i parintésca la tíera, chiaru in momentulu, cându erá gat'a sa plece spre Vien'a intru a se perfectuná in musica si mai cu séma in music'a bisericésca si in teologi'a practica, spre care acestu scopu avea se mai mérga pe unu anu la Petersburg si pe unulu la Aten'a. P. A.

* *Din viati'a municipala*. Din o impartasire, ce ni s'a facutu se vede ca intre români din comitatulu Bihorului se simte o miscare constitutionalá, asiá dupa cum aru trebui sa se misce in tóte partile. Spre ajungerea scopulu, s'au aflatu domni, cari punendu-se in capulu trebei au adrepsatu urmatoriulu cerculariu:

P. T. *Domnule!* In congregatiunea municipala din 28 Novembre a. c., terminulu restaurárii comitatense si respective adunarea generala estrordinaria, pentru *alegerea intregulu corpu oficialu comitatensu*, s'a decretatu pe 28 Decembre st. nou — a. c.

Considerându ca in viati'a autonomiei municipale, actulu celu mai momentosu este alegerea oficialiloru; considerându ca interesulu nostru comunu nationalu pretinde actiune solidara, cá si de ast'a data, precum in anulu 1872, in cercurile locuite de români, sa potemu reusi cu oficianti capaci si români, cari suntu chimati a promová interesele adevérate ale poporulu; considerându in urma, ca numai dupa o contielegere reciproca este posibilá o actiune solidara, pentru de a ni validitá interesele, la alegerile din cestiu si ca in urm'a declaratiunelor solemne, facute in conferinti'a partidei liberale de aici, cu referintiá la satisfacerea justelor nóstre pretensiuni, in ceea ce privesce admiterea unui numeru proportionatu de candidati români, numai din indiferentismulu si neintielegerea nóstra póte resultá eventual'a delaturare a candidatiloru nostri: dreptu aceea subsemnati ni lámú voia a te invitá cu tóta onórea pe P. T. D. Ta la o conferintiá generala, ce dorimu a o tienea, in obiectulu premisu, la 10 Decembre st. n. a. c., dupa médiadi la 5 óre in ospetari'a „Arborele verde.“

Esti rogatu a comunicá acést'a si celor'a-lalti români din giuru, cari se intereséza de caus'a comuna.

Oradea mare 30 Novembre 1877.

Nicolau Zigre,
advocatu.

Iosifu Romanu,
advocatu.

* *Transferare*. Stefanu *Potoranu* subjude la tribunalulu cercualu in Beinsiu, este transferatu ex offu la tribunalulu cercualu in Czegled; asemenea Nicolau *Prosteanu*, subjude la trib. cercualu din Bogsianu, este transferatu ex offu la tribunalulu cercualu in Zala Egerszeg.

* *Postalu*. Cursulu postalu intre Resnovu-Brasiovu, Zernesti-Resnovu si Branu-Resnovu, va fi dela 1. Decembre a. c. urmatoriulu:

Intre Resnovu-Brasiovu, Brasiovu-Resnovu:

Dela Resnovu pléca 7 30 a. m. Pléca din Brasiovu la 10 óre a. m. Sosesce la Brasiovu la 9 10 a. m. Sosesce la Resnovu la 11 40 a. m.

Intre Zernesti-Resnovu, Resnovu-Zernesti:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Zernesti la 5 30 dim. Sosesce la Zernesti la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

Intre Branu-Resnovu, Resnovu-Branu:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Branu la 5 30 dim. Sosesce la Branu la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

* *Reuniunea sodaliloru români din Sibiiu* a tienutu Sambat'a trecuta Convenirea sea, asiá precum a fostu anuntiata. O plóia torentiala, pe la órele cându avé a-si incepe Convenirea productiunile, a impedeatu pe multi si pe multe a participá la convenire, in specialu pe o parte mare din inteliginti'a romána, care n'a participatu nici „cându e di cu sóre!“

Cu tóte aceste rarii români si române, ajutati de concursulu celu demnu de tóta apretiuirea. alu numerosiloru cetatieni si cetatiene neromâni si neromâne, si incuragiati de bun'a dispositiune creata de productiunile cele bune ale soda-

liloru si ale muzicii militare, au avut un'a din serile cele mai placute. Placutul a fostu in acea sera unu ce comunu in sal'a dela „Imperatul romanilor“, deorece societatea animata dupa terminarea programei a jucat p'ana pela 4 ore spre diua.

* La van'a principala dela gar'a din Bucuresti s'au gramaditu marfurile astfeliu incatu regimulu s'a vedutu silitu a ordin'a oficiu permanentu dela 8 ore dim. pana la 6 ore ser'a fara respectu la dumineci si serbatori.

* * Cioc-Iasi'a — 19 pas'a au prinsu rusii pana acum dela inceputulu resbelului incece si adeca: 1 la Ardahan, 2 la Nicopoli, 1 la Gorni-Dubnik, 1 la Telisiu, 8 la Aladja-Dagh, 1 la Deveboiun si 5 la Cars. Oficieri si soldati suntu prinsu in manile rusiloru 39,000 cu 617 tunuri, dintre cari 350 fura luate la Cars.

* * Apostolatulu unei femei peregrine. — Foile engleze se ocupa de unu timpu incece de o tenera femeie americana, Mistress Victori'a Woodhull, care propaga cu unu zelu si succesu forte mare prin Liverpool, Nostingham; Manchester, Glasgow, si Londr'a. Mistress Woodhull este de parere, ca omenimea numai atunci va putea ajunge la perfectiune, deca se va sterge institutiunea casatoriei.

D-n'a Woodhull e o femeie frumoasa, forte simpatica si dotata cu elocintia admirabila. S'a casatoritu de forte tenera, si avu nenorocirea sa faca o rea alegere, din acesta cauza se despartu de barbatulu ei si acum lupta in contr'a institutiunei sub care au suferitu atatu de multu. In cele mai multe state ale Americi de Nord a tenuity vorbiri asupr'a delicatei cestiuni a casatoriei. In multe locuri a fostu despretiuita, insultata ba chiaru si atacata, in alte locuri inasa a fostu primita cu atatu mai multu entusiasm si admirata. Milionariulu Vanderbit ei impuse cu curagiulu ei atatu de tare in catu acesta incantatu de extraordinarulu curagiu ce 'lu arata tener'a femeie, ei propuse sa ocupe la densulu unu locu ca banchierosa, d-n'a Woodhull primi si deschise cu sor'a sea dinpreuna o banca forte rentabila. Cu isbucnirea crisei financiare 'si inchise banca si-si relu'a apostolatulu peregrinu. Mai tardiu scose o foia si cu ocaziunea alegerei de presiedinte alu statelor unite, propuse in acea foia si candidatur'a sea. In senatu tenuity o vorbire si castig'a prin cutezanti'a sea, atati aderinti, incatu acesti'a formara unu clubu, pentru a lucra la alegerea ei.

Se intielege de sine, ca alegerea nu reusi, cu tote acestea inasa clubulu admiratoriloru ei mai esista si adi, — si se numesce clubulu „Victori'a“.

Continuarea contribuitorilor de bani

pentru ostasii romani raniti din Roman'i'a.

(Colect'a XXVIII.)

Prin dlu Ioanu Danciu adm. protopresbiteralu din Ofenbai'a dela urmatorii contribuitori:

Ioanu Danciu, adm. p'escu 3 fl. Sofi'a Danciu n. Fodorenu 2 fl. Georgiu Filipu par. gr. cat. 2 fl. I. R. P. 2 fl. Ioanu Fornade, col. de dare 1 fl. 50 cr. Nicolau Rancea, s. jude com. 1 fl. 50 cr. Tom'a Fornade, economu 1 fl. Nicol. Fornade, econ. 30 cr. Grig. Pop'a epitr. par. 50 cr. Moise Ilea, epitr. par. 50 cr. Prec. Fornade, econ. 50 cr. Mich. Lazaru, econ. 30 cr. Stef. Hand'a econ. 6 cr. Const. Barbu, cristicu 20 cr. Nic. Filipu, econ. 10 cr. Trif. Chirila, econ. 20 cr. Ios. Barbu, econ. 25 cr. Sofi'a Fornade, 20 cr. An'a Tieranu, 20 cr. Dochiti'a Tieranu. 10 cr. Unu Buzanu, 1 fl.

Din Muncelu:

Nicol. Piticu, parochu 1 fl. Dela

mai multi poporeni, 2 fl. Filipu Har'd'a, jude com. 1 fl.

Din Ciór'a:

Ioanu Morcanu, parochu 1 fl.

Din Salciv'a de susu:

Mihailu Ciór'a, parochu 3 fl. Teodoru Ciór'a, econ. 2 fl. Dela mai multi poporeni, 2 fl. 80 cr. Eftimiu Frasilescu, cantoru 20 cr. Ioanu Onea, parochu 1 fl. Bas. Bor'a, epitr. par. 30 cr. Rus. Barstanu, cristicu 10 cr.

Din Salciv'a de josu:

Simeonu Simonu, parochu 1 fl. 50 cr. Dela mai multi poporeni 50 cr.

Din Lupsia:

Bas. Sabau, par. 1 fl. Ioanu Nicora, par. 1 fl. Lazaru Russu, econ. 50 cr. Petru Russu Lazaru, 20 cr. St. Turcu, cant. 20 cr. V. Rosc'a, econ. 10 cr. Dela mai multi (comun'a bis. Haedu 2 fl.

Din Sias'a-Lupsiei:

Comun'a bis. Sias'a, 5 fl. Dim. Giurgiu, jud. com. 1 fl. G. Romanu, cant. 50 cr. V. Cioic'a, econ. 50 cr. Grig. Prati'a epitr. par. 50 cr.

Din Valea-Lupsiei:

Comun'a bis. 50 cr. N. Cosm'a, epitr. paroch. 50 cr. I. Momeiu, econ. 20 cr. St. Vladu, 10 cr. Const. Caciuru, 10 cr. V. Pop'a, 20 cr. I. Caciuru 10 cr.

Din Sartasiu:

Teodoru Plesi'a, parochu 1 fl. G. Plesi'a jud. com. 50 cr. I. Fornade, epitr. par. 50 cr. T. Craciunu, cant. 50 cr. Dela mai multi 30 cr. Simeonu Popu par., in Brazesti 2 fl.

Din Ocolisiulu-mare:

Dn'a Florent. Manciu n. Mezei, 5 fl. Nestoru Manciu, parochu 3 fl. St. Manciu, epitr. par. 30 cr. Comun'a bis. 34 cr.

Din Runculu:

Const. Giurgescu, par. 4 fl. Comun'a bis. 1 fl. 20 cr. Al. Iuoniciu, cristicu 50 cr. Har. Crencea, econ. 40 cr. I. Iuoniciu, econ. 10 cr. T. Pasc'a, 10 cr. S. Crencea, 10 cr. I. Sierbanu, epitr. par. 50 cr. Er. Iuoniciu, jud. com. 40 cr. Bas. Fodorenu, par. in Lunc'a 50 cr.

Din Cacov'a-Ieri:

Ioanu Samoila, par. gr. or. 50 cr. I. Boc'a, invet. 20 cr.

Din Vidolunu:

Teodoru Stoic'a, epitr. par. 50 cr. Nic. Lupea, epitr. par. 40 cr. Simeonu Costinu, econ. 40 cr. I. Costinu, econ. 20 cr. Eles. Cosm'a, 20 cr. Comun'a bisericesca, 1 fl.

Din Ocolisiulu-micu:

Iac. Ghibu, epitr. par. 50 cr. Ioanu Rabagala, invet. 1 fl. Comun'a bisericesca, 1 50 cr.

Sum'a: 75 fl. 75 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXVII publicata in nr. 90 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2958 lei 70 bani si 2545 fl; si 2 cr. v. a.

Sum'a

totala: 2958 lei 70 bani si 2620 fl. 77 cr. (Va urm'a.)

Sibiuu, 18/30 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuitorilor de obiecte

pentru ostasii romani raniti din Roman'i'a.

Prin dlu Ioanu Danciu adm. prot. din Ofenbai'a, dela domnele: Mari'a Danu, Sofi'a Danciu si dsiorele: Iustin'a Moldovanu si Fani Russu, — 1 kgr. 56 dgr. scame.

(Va urm'a.)

Sibiuu, 18/30 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Bursa de Viena.

Din 24 Novembre (5 Dec.) 1877.

Metalicele 5%	63 60
Imprumutul nat. 5% (argintu)	66 90
Imprumut. de statu din 1860	112 75
Actiuni de banca	806 —
Actiuni de creditu	208 50
London	119 30
Oblig. de desdaunare Unguresci	78 40
„ „ „ Temisiorene	77 75
„ „ „ Ardelenesci	76 —
„ „ „ Croato-slavone	85 —
Valut'a noua imperiale germ'ana	58 70
Argintu	105 75
Galbinu	5 64
Napoleonu d'auru (poli)	9 56 1/2

Nr. 160.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de clas'a III din comun'a Fraw'a in tractulu protopresbiteralu alu Mediasului, pentru intregirea acestei parochii prin acesta se publica concursu pana la 22 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

- Casa parochiala, curte, gradina cu edificie necesarie economice;
- 17 jugere pamentu dintre cari 10 suntu de fenatiu si 7 aratoriu. Contributiunea pentru canonic'a portiune se solvesce dela biserica.
- Dela 95 familii cate un'a di de lucru dela cei cu carulu, si cate doue dile dela cei cu palm'a.
- Venitele stolare indatinatate si ficate prin sinodulu protopresbiterale.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutulu organicu la subscrisulu pana la terminulu mai susu indigitatu.

Siarosiu, 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi m. p.
adm. prot.

1—3

Nr. 167.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de clas'a a III-a din Rogozu in protopresbiteratul greco-orientalu alu Solnocului alu II. prin acesta se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilulu consistoriu archidiecesanu din 3 Novembre Nr. 2822 ex. 1877 cu terminu pana la 21 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

- Dela 250 familii 40 xr., de familia., dau o suma de 100 fl. v. a.
- Portiunea canonica in marime de de 2 jugere 323 stangeni aratoriu si fenatiu, sub Nr. topograficu alu cartiei funduarie 333 dau unu venitu anualu de 26 fl. v. a.
- Tacsele stolare computeate dau o suma de 154 fl. v. a.

Aceste tote computeate dau unu venitu anualu de 280 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au de a-si asterne concursele loru instruite conformu statutulu organicu si dispositiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochielorulu in archidieces'a nostra transilvana, la subscrisulu oficiu protopresbiteralu pana la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 17 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
protopresbiteru.

1—3

Nr. 221

Concursu

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Minthi'a cu fili'a Besanu in protopresbiteratulu Deveii, se escrie prin acesta concursu cu terminulu pana in 20 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Cas'a parochiala cu gradin'a, Dela 85 numeri de casa, birulu in naturalie a un'a mesura de cucuruza sfaramatu si stolele usitate.

Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu si a dispositiuniloru sinodali la subscrisulu pana la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, 20 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m. p.
protopresbiteru

1—3

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III Ciung'a in protopresbiteratul gr. or. alu Muresiului se escrie concursu conformu maritei ordinatiuni consistoriale din 19 Februaru a. c. Nr. 406. B. cu terminu pana in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978° pentru celelalte cladiri aflate pe acestu locu, fiindu ale reposatulu preotu pana candu se voru rescumper'a din partea parochiei, se voru plati interese anuali.

2. 5 jugere 1015° agru, 3 jugere 1029° fenatiu, 2 jug. 760° padure (tufe) 1 jugeru, 1294° cimieriu si pasiune.

3. Dela 57 familii cate o feldera de cucuruza sfarmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruza si stola tertialitate a a cantorelui.

Doritorii de a ocupa acesta statiune au a-si asterne concursele instruite conformu statutulu organicu pana la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, Maros-Ujevar.

Santu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisianu, m. p.
adm. protopopescu.

1—3

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infiintatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintierea Prea Venerabilulu consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembrie a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acesta concursu, cu terminulu pana la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computeate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si prezent'a suplicele loru instruite in sensulu statutulu organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pana in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Deveii.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
ppresbiteru.

2—3

Nr. 920. — 1877.

Publicatiune.

Deorece arendatorii morei comunei Sadu, cu 3 petri, nu au corespunsu deobligamentelor contractuali, se va relicita arenda acestei mori pe spele si risiculostiloru arendatori, Dumineca in 16 Decembre 1877 st. n. la 11 ore din di in cancelari'a comunei din Sadu.

D. licitanti au a depune unu vadu dupa arenda vechia de 1600 fl. cu 10%.

Sadu, in 4 Decembre 1877.

1—3

Oficiulu comunalu.